

Документ за разглеждане в заседание

A9-0037/2023

20.2.2023

ДОКЛАД

относно отношенията между ЕС и Азербайджан
(2021/2231(INI))

Комисия по външни работи

Докладчик: Желяна Зовко

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	25
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	26

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно отношенията между ЕС и Азербайджан
(2021/2231(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Европейската конвенция за правата на човека от 1950 г., ратифицирана от Азербайджан през 2002 г.,
- като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права от 1966 г.,
- като взе предвид Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание от 1984 г.,
- като взе предвид резолюции № 822 на Съвета за сигурност на ООН от 30 април 1993 г., № 853 от 29 юли 1993 г., № 874 от 14 октомври 1993 г. и № 884 от 12 ноември 1993 г.,
- като взе предвид резолюциите на ООН относно продължаващата война в Украйна, а именно ES-11/1 и ES-11/2 от март 2022 г., ES-11/3 от април 2022 г. и ES-11/4 от октомври 2022 г.,
- като взе предвид решението на Международния съд от 7 декември 2021 г.,
- като взе предвид дейностите на съпредседателите на групата „Минск“ на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ),
- като взе предвид своите резолюции от 16 февруари 2006 г. относно културното наследство в Азербайджан¹, от 20 май 2021 г. относно военнопленниците след последния конфликт между Армения и Азербайджан², от 17 февруари 2022 г. относно изпълнението на общата външна политика и политика на сигурност – годишен доклад за 2021 г.³, от 10 март 2022 г. относно унищожаването на културното наследство в Нагорни Карабах⁴ и от 8 юни 2022 г. относно сигурността в сферата на Източното партньорство и ролята на общата политика за сигурност и отбрана⁵,
- като взе предвид Споразумението за партньорство и сътрудничество от 22 април 1996 г. между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Азербайджан, от друга страна⁶,

¹ ОВ С 290Е, 29.11.2006 г., стр. 421.

² ОВ С 15, 12.1.2022 г., стр. 156.

³ ОВ С 342, 6.9.2022 г., стр. 148.

⁴ ОВ С 347, 9.9.2022 г., стр. 198.

⁵ ОВ С 493, 27.12.2022 г., стр. 70.

⁶ ОВ L 246, 17.9.1999 г., стр. 3.

- като взе предвид Препоръка № 1/2018 на Съвета за сътрудничество ЕС – Азербайджан от 28 септември 2018 г. относно приоритетите на сътрудничеството между ЕС и Азербайджан⁷,
- като взе предвид своята препоръка от 4 юли 2018 г. до Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) относно преговорите във връзка с всеобхватното споразумение между ЕС и Азербайджан⁸,
- като взе предвид своята препоръка от 15 ноември 2017 г. относно Източното партньорство в навечерието на срещата на високо равнище през ноември 2017 г.⁹,
- като взе предвид съвместното съобщение от Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 18 март 2020 г., озаглавено „Политиката за Източното партньорство след 2020 г.: Повишаване на устойчивостта – Източно партньорство, което постига резултати в полза на всички“ (JOIN(2020)0007),
- като взе предвид Съвета за сътрудничество между ЕС и Азербайджан от 19 юли 2022 г. и съвместния работен документ на службите на Комисията от 14 юли 2022 г., озаглавен „Доклад за осъществяването на сътрудничеството с Азербайджан“ (SWD(2022)0197),
- като взе предвид съвместното становище на Венецианската комисия и генерална дирекция „Права на човека и върховенство на закона“ на Съвета на Европа относно закона за медиите, прието от Венецианската комисия на нейното 131-во пленарно заседание на 17 – 18 юни 2022 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 9 март 2022 г. относно чуждестранната намеса във всички демократични процеси в Европейския съюз, включително дезинформацията¹⁰,
- като взе предвид изявленията на председателя на Европейския съвет Шарл Мишел от 14 декември 2021 г. и от 6 април 2022 г. и неговите изявления за медиите от 22 май 2022 г., 31 август 2022 г. след тристранната среща с президента Илхам Алиев и министър-председателя Никол Пашинян и от 6 октомври 2022 г. след четиристранната среща между президента Алиев, министър-председателя Пашинян, президента Макрон и председателя Мишел,
- като взе предвид декларацията на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от името на Европейския съюз относно Нагорни Карабах от 19 ноември 2020 г.,
- като взе предвид доклада на комисаря на Съвета на Европа за правата на човека

⁷ ОВ L 265, 24.10.2018 г., стр. 18.

⁸ ОВ С 118, 8.4.2020 г., стр. 158.

⁹ ОВ С 356, 4.10.2018 г., стр. 130.

¹⁰ ОВ С 347, 9.9.2022 г., стр. 61.

след нейното посещение в Азербайджан от 8 до 12 юли 2019 г.¹¹,

- като взе предвид своята резолюция от 17 януари 2019 г. относно Азербайджан, по-специално случая с Мехман Хюсеинов¹², както и други резолюции относно Азербайджан, и по-конкретно тези относно положението с правата на човека и принципите на правовата държава,
- като взе предвид временната резолюция на Съвета на Европа относно изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека, Mammadli Group срещу Азербайджан, от 22 септември 2022 г.,
- като взе предвид доклада на независимия орган за разследване на твърденията за корупция в Парламентарната асамблея на Съвета на Европа от 15 април 2018 г.,
- като взе предвид определението на Международния съд относно прилагането на Международната конвенция за премахване на всички форми на расова дискриминация (Армения срещу Азербайджан) от 7 декември 2021 г.,
- като взе предвид докладите на Европейската комисия срещу расизма и нетърпимостта на Съвета на Европа, и по-специално доклада за наблюдение на Азербайджан от 2016 г.,
- като взе предвид доклада на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ), озаглавен „Предполагаеми нарушения на правата на ЛГБТИ лицата в Южен Кавказ“¹³,
- като взе предвид становището относно Азербайджан на Консултативния комитет на Съвета на Европа относно Рамковата конвенция за защита на националните малцинства, публикувано на 4 февруари 2019 г.,
- като взе предвид доклада „Свободата в света“ за 2022 г. на организацията „Фрийдъм хаус“ и доклада ѝ „Нации в преход“ (Nations in Transit) за 2022 г.,
- като взе предвид многогодишната индикативна програма на Комисията (2021 – 2027 г.) за Азербайджан,
- като взе предвид съвместния работен документ на службите на Комисията от 2 юли 2021 г., озаглавен „Възстановяване, устойчивост и реформи: приоритети на Източното партньорство за периода след 2020 г.“ (SWD(2021)0186),
- като взе предвид Меморандума за разбирателство относно стратегическо партньорство между ЕС и Азербайджан в областта на енергетиката, подписан на 18 юли 2022 г.,
- като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 8 юни

¹¹ <https://rm.coe.int/report-on-the-visit-to-azerbaijan-from-8-to-12-july-2019-by-dunja-mija/168098e108>.

¹² ОВ С 411, 27.11.2020 г., стр. 107.

¹³ <https://pace.coe.int/en/files/29711/html>.

2016 г., озаглавено „Към стратегия на ЕС за международните културни отношения“ (JOIN(2016)0029),

- като взе предвид редовните двустранни диалози на високо равнище относно сигурността, енергетиката и транспорта между ЕС и Азербайджан,
 - като взе предвид индекса за Източното партньорство за 2021 г.,
 - като взе предвид Икономическия и инвестиционен план, публикуван на 2 юли 2021 г.,
 - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0037/2023),
- А. като има предвид, че продължаващият повече от три десетилетия конфликт в Нагорни Карабах и войната между Армения и Азербайджан доведоха до окупирането на територии, международно признати като принадлежащи към суверенната територия на Азербайджан, до десетки хиляди жертви, огромни разрушения, включително на културни и религиозни обекти, и разселване на стотици хиляди лица;
- Б. като има предвид, че периодично продължават избухват смъртоносни военни сблъсъци между Азербайджан и Армения; като има предвид, че изявлението за прекратяване на огъня от 9 ноември 2020 г., въведено след 44-дневната война, водена от Азербайджан през 2020 г., не беше изцяло изпълнено; като има предвид освен това, че прекратяването на огъня беше нарушавано няколко пъти, което доведе до стотици жертви и окупацията на арменска суверенна територия в източната и югоизточната част на страната от азербайджанските войски; като има предвид, че от декември 2022 г. насам гражданският трафик между Армения и Нагорни Карабах по Лачинския коридор е блокиран, което оказва отрицателно въздействие върху доставките на храни и други основни доставки за региона;
- В. като има предвид, че след сблъсъците през септември 2022 г. се появиха твърдения за подлагане на множество арменски военнопленници на физическо насилие и актове на унижение; като има предвид, че се появиха други твърдения за случаи на изтезания и други злоупотреби от страна на азербайджанските сили срещу цивилни арменски граждани, включително срещу възрастни хора, както и случай на извънсъдебна екзекуция в началото на 2021 г.; като има предвид, че се появиха твърдения и за най-малко дузина други извънсъдебни екзекуции на арменски военнорслужещи и цивилни граждани през 2020 г. и в началото на 2021 г.;
- Г. като има предвид, че руските мироопазващи сили, разположени в региона, не желаят и не са в състояние да предотвратят по-нататъшни нападения от страна на Азербайджан, а присъствието им постоянно намалява, особено след началото на престъпната агресивна война на Русия срещу Украйна;
- Д. като има предвид, че агресивната война на Русия срещу Украйна има последици за Южен Кавказ и допълнително усложнява положението със сигурността в

региона;

- Е. като има предвид, че ЕС е поел ангажимент да насърчава активно един сигурен, стабилен, мирен и проспериращ регион на Южен Кавказ със силни икономически, политически и културни връзки с ЕС; като има предвид, че ЕС е готов да играе активна роля като надежден търговски партньор и честен посредник в посредничеството за устойчиво мирно решение между Армения и Азербайджан, като основава действията си на насърчаването на демокрацията, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека;
- Ж. като има предвид, че ЕС подкрепя мирното разрешаване на всички нерешени регионални конфликти посредством дипломатически средства;
- З. като има предвид, че бяха проведени срещи на високо равнище в Брюксел между президента Алиев и министър-председателя Пашинян, с посредничеството на председателя Шарл Мишел, вследствие на които бяха поети ангажименти;
- И. като има предвид, че след проведената на 6 октомври 2022 г. в Прага четиристранна среща между президента Алиев, министър-председателя Пашинян, президента Макрон и председателя Мишел ЕС разположи временен капацитет за наблюдение по арменската страна на международната граница с Азербайджан с цел да наблюдава, анализира и докладва за положението в региона;
- Й. като има предвид, че през март 2022 г. Азербайджан предложи пет основни принципа за нормализиране на отношенията между Азербайджан и Армения, които включваха взаимно признаване на териториалната цялост, ненарушимостта на границите и политическата независимост, взаимно потвърждаване на липсата на териториални претенции между двете държави, задължение за въздържане от застрашаване на националната сигурност на другата страна, определяне и обозначаване на държавната граница между Армения и Азербайджан и отваряне на транспортните комуникации; като има предвид, че при все че Армения изрази предварително съгласие по тези принципи, тя по-късно отговори с допълнителни принципи, които включват сигурността и правата на етническите арменци в Нагорни Карабах, определяне на окончателния статут на региона, връщане на задържаните лица и възстановяване на комуникациите;
- К. като има предвид, че устойчивото нормализиране на отношенията между Армения и Азербайджан и основата за траен и справедлив мир изискват спиране на всяко насилие, справяне с всички първопричини за конфликта и цялостно прилагане на споразуменията, постигнати между двете страни, за да се осигури развитието на двете държави; като има предвид, че тази цел може да бъде постигната само ако органите на Армения и Азербайджан гарантират мирно съвместно съществуване, сигурност и зачитане на правата на малцинствата;
- Л. като има предвид, че въоръжените конфликти между Армения и Азербайджан оказаха катастрофално въздействие върху културното, религиозното и историческото наследство на целия регион;
- М. като има предвид, че в определението на Международния съд от 7 декември 2021 г. бяха отправени сериозни твърдения относно участието на

азербайджанските органи в разрушаването на гробища, църкви и исторически паметници в Нагорни Карабах; като има предвид, че съгласно това определение Армения е задължена да предприеме всички необходими мерки, за да предотврати подбуждането и насърчаването на расова омраза срещу лица от азербайджански национален или етнически произход;

- Н. като има предвид, че резултатите на Азербайджан по отношение на зачитането на правата на човека и основните свободи все още са отрицателни и трябва да бъдат подобрени, преди ЕС да задълбочи още повече своето политическо и енергийното партньорство със страната;
- О. като има предвид, че ЕС и Азербайджан се споразумяха, чрез Споразумението за партньорство и сътрудничество от 1996 г., относно общия принцип на зачитане на демокрацията, принципите на международното право и правата на човека; като има предвид, че страните се ангажираха да си сътрудничат в зачитането и насърчаването на правата на човека, особено на малцинствата;
- П. като има предвид, че в разрез с Конституцията на Азербайджан, която предвижда свобода на мирни събрания и свобода на сдружаване, азербайджанските органи постоянно и сериозно ограничават тези свободи, като създават условия, водещи до фактическа забрана на събранията; като има предвид, че в Азербайджан пространството за независим активизъм, критична журналистика и политическа дейност на опозицията е силно ограничено; като има предвид, че много активисти, защитници на правата на човека и журналисти са арестувани и лишени от свобода съгласно закони и разпоредби, които ограничават дейността на независими групи;
- Р. като има предвид, че в Азербайджан все още не съществува независима съдебна система и че намесата в работата и независимостта на адвокатите е широко разпространена; като има предвид, че малтретирането по време на задържането от полицията е широко разпространено, като се твърди, че целта е изтръгване на принудително признание, а на задържаните лица се отказва достъп до семейството, независими адвокати и независими медицински грижи; като има предвид, че органите обикновено отхвърлят жалби за изтезания и други форми на малтретиране по време на задържането и че тази практика продължава безнаказано;
- С. като има предвид, че азербайджанските органи постоянно ограничават плурализма на медиите и свободата на изразяване; като има предвид, че политическите опоненти на правителството, активистите в областта на правата на човека и журналистите са мишена на словото на омразата и политически мотивираното насилие и биват произволно лишавани от свобода; като има предвид, че техните случаи не се разследват в достатъчна степен; като има предвид, че през юли 2021 г. Проектът за докладване относно организираната престъпност и корупцията съобщи, че шпионският инструмент Pegasus на NSO е бил използван срещу азербайджански журналисти;
- Т. като има предвид, че индексът „Rainbow – Европа“ на Международната асоциация на лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните и

интерсексуалните лица показва, че Азербайджан има най-малко законодателство и политики, насочени към защита на ЛГБТИК лицата, и го класира на последно място сред всички държави – членки на Съвета на Европа; като има предвид, че речта на омразата и престъпленията от омраза срещу ЛГБТИК лица в Азербайджан продължават да съществуват и поради липса на доверие в правоприлагането и поради бездействие обикновено остават недокладвани и несанкционирани; като има предвид, че през 2022 г. ПАСЕ прие резолюция относно нарушенията на правата на ЛГБТИК лицата в Южен Кавказ и отправи редица искания към органите за реформа на законодателството с цел справяне с тези нарушения;

- У. като има предвид, че Азербайджан не изпълнява задължението си за надлежна проверка за предотвратяване, разследване и наказване на насилието срещу жени и за осигуряване на ефективни правни мерки; като има предвид, че насилието, основано на пола, продължава да бъде широко разпространено, но за него не се съобщава достатъчно в Азербайджан; като има предвид, че процентът на убийствата на жени се е увеличил и убийствата на жени често са предварително планирани от членове на семейството; като има предвид, че продължават да съществуват сериозни пропуски в официалната реакция на убийствата на жени, включително липса на защита и средства за подкрепа за оцелелите лица;
- Ф. като има предвид, че жените защитници на правата на човека систематично са обект на целенасочени действия и са изправени пред заплахи, принуда, побой от полицията, нарушения на правото им на неприкосновеност на личния живот и специфични за пола кампании за оклеветяване, с цел дискредитиране и заглушаване; като има предвид, че жените журналисти и другите работещи в медии жени се сблъскват със специфични свързани с пола опасности, включително сексистко, ненавистно и унижително отношение, заплахи, сплашване, тормоз и сексуална агресия и насилие;
- Х. като има предвид, че корупцията е широко разпространена в Азербайджан; като има предвид, че в доклад от 15 април 2018 г. на независимия разследващ орган относно твърденията за корупция в ПАСЕ се установява, че „редица бивши членове на ПАСЕ ... са действали в нарушение на кодекса за поведение на ПАСЕ“ и че „някои настоящи и бивши членове на ПАСЕ са участвали в корупционни дейности“ в полза на Азербайджан;
- Ц. като има предвид, че Южен Кавказ има стратегическо положение на световния енергиен пазар и Азербайджан е стратегически доставчик на енергия (особено нефт и газ) за ЕС; като има предвид, че той придобива все по-голямо значение в тази си роля предвид необходимостта ЕС да диверсифицира енергийните си доставки;
- Ч. като има предвид, че ЕС подкрепя по-тесната икономическа интеграция с Азербайджан чрез европейската политика за съседство (ЕПС) и инициативата за Източното партньорство; като има предвид, че ЕС е основният търговски партньор на Азербайджан и подкрепя присъединяването на Азербайджан към СТО, а така също и диверсификацията, цифровизацията и декарбонизацията на азербайджанската икономика;

- Ш. като има предвид, че е необходимо да се гарантира свързаност между Европа и Азия, като се избягва преминаването през руска територия; като има предвид, че Азербайджан заема стратегическо положение за насърчаването на евро-азиатската свързаност; като има предвид, че ЕС има силен интерес от развитието на ефективни търговски и енергийни коридори между Европа и Азия, както беше демонстрирано от конференцията по въпросите на свързаността между ЕС и Централна Азия в Самарканд на 18 ноември 2022 г.;
- Щ. като има предвид, че от 2017 г. насам се водят преговори за ново споразумение за партньорство между ЕС и Азербайджан; като има предвид, че новото споразумение между ЕС и Азербайджан следва да работи за интересите на ЕС в региона, както и да насърчава правата на човека, демократичните стандарти и принципи, растежа и икономическото развитие;

Разрешаване на конфликта и нормализиране на отношенията между Армения и Азербайджан

1. счита, че въоръженият конфликт между Армения и Азербайджан за Нагорни Карабах, който с течение на годините причини огромни страдания и разрушения, значително възпрепятства развитието и стабилността на целия регион на Южен Кавказ и оказва въздействие върху по-широката европейска стабилност; изразява убеденост, че устойчив мир между Армения и Азербайджан не може да бъде постигнат с военни средства и заплахи за използване на сила, а изисква всеобхватно политическо уреждане в съответствие с международното право, включително принципите, залегнали в Устава на ООН, Заключителния акт на ОССЕ от Хелзинки от 1975 г., по-специално трите принципа относно неизползването на сила, териториалната цялост и правото на самоопределение, основните принципи на групата „Минск“ на ОССЕ от 2009 г. и споразуменията, постигнати между страните, в т.ч. Декларацията от Алма Ата от 1991 г.; отново потвърждава, че за да бъде ефективен, един всеобхватен мирен договор трябва да включва разпоредби, които гарантират целостта на суверенната арменска територия, правата и сигурността на арменското население, живеещо в Нагорни Карабах и други засегнати от конфликти райони, както и бързото и безопасно завръщане на всички бежанци и вътрешно разселени лица по домовете им; призовава международната общност да продължи да наблюдава този конфликт, който засяга стабилността и сигурността в целия регион;
2. приветства многобройните стъпки, предприети от арменското и азербайджанското ръководство за преодоляване на различията между тях и за постигане на траен и устойчив мир в региона, и приветства трайния им ангажимент в текущите преговори; призовава двете страни да не губят набраната инерция, да се споразумеят за конкретни стъпки напред и да гарантират безопасна, сигурна и просперираща среда в полза на всички етнически групи в региона;
3. решително осъжда последната мащабна военна агресия на Азербайджан през септември 2022 г. срещу множество цели в суверенната територия на Армения, която представлява сериозно нарушение на изявлението за прекратяване на огъня от ноември 2020 г. и противоречи на предишните ангажименти, включително

поетите в рамките на преговорите с посредничеството на ЕС; осъжда военните нахлувания през неопределената още граница от май 2021 г. насам; настоятелно призовава за връщане на всички сили на първоначалните им позиции; осъжда всякакви опити за подкопаване на мирния процес и настоятелно призовава всички страни в конфликта да се въздържат от по-нататъшно използване на сила; отново заявява, че териториалната цялост на Армения и Азербайджан трябва да бъде напълно зачитана от всички страни; подчертава готовността на ЕС да участва по-активно в уреждането на продължителните конфликти в региона; изразява сериозна загриженост във връзка с блокадата на Лачинския коридор; настоятелно призовава азербайджанските органи да гарантират свободата и сигурността на движението по този коридор, както е предвидено в тристранното изявление от 9 ноември 2020 г.; призовава Армения и Азербайджан да разгледат всички опасения, свързани с функционирането на Лачинския коридор, чрез диалог и консултации с всички участващи страни;

4. настоятелно призовава Армения и Азербайджан да приложат изцяло тристранното изявление за прекратяване на огъня от 9 ноември 2020 г. във всичките му аспекти; подчертава, че е необходимо да се постигне напредък в дискусиите относно бъдещия мирен договор, да се разгледат първопричините за конфликта и да има въздържане от всякакви стъпки, които биха могли да доведат до по-нататъшна ескалация; настоява на неотложната необходимост от въздържане от всякаква враждебна реторика или действия, които могат да се възприемат като подбуждане към омраза или към открито насилие или като подкрепа за безнаказаността, или от действия, които рискуват да подкопаят усилията за създаване и насърчаване на атмосфера, благоприятстваща доверието, помирението, сътрудничеството и устойчивия мир, включително междуличностните контакти; подчертава спешната необходимост от засилени и надеждни мерки за изграждане на доверие, за да се противодейства на поляризацията, липсата на доверие, словото на омразата и друга подстрекателска реторика; счита, че последиците от тези враждебни действия и присъствието на руски мироопазващи сили също оказват въздействие върху политическите събития в региона; изразява загриженост относно присъствието на т.нар. руски „мироопазващи сили“ и тяхното потенциално въздействие върху политическите събития в Южен Кавказ и бъдещето на програмата за реформи в региона;
5. приветства ангажимента на Азербайджан за нормализиране на отношенията с Армения, включително предложението от март 2022 г. за пет принципа, и призовава двете страни да намерят жизнеспособно решение за свързване на региона Нахичеван с останалата част на Азербайджан; припомня ангажимента на Армения да изтегли въоръжените си сили и да гарантира безопасността на транспортните връзки между западните региони на Република Азербайджан и Автономната република Нахичеван, за да обезпечи безпрепятствено движение на граждани, превозни средства и стоки и в двете посоки; отбелязва със загриженост ниското равнище на точност на предоставените карти на противопехотните мини; призовава Комисията да мобилизира помощ за хуманитарни операции по разминиране в Нагорни Карабах;
6. призовава Армения и Азербайджан да постигнат траен мир и помирение чрез създаване на преходен правосъден механизъм като стъпка към изграждане на

доверие за признаването на страданията и на двете страни, и да работят за помирение въз основа на фактическа оценка на събитията, настъпили по време на въоръжения конфликт, започнал през 1988 г.; препоръчва ЕС да подкрепя и подпомага тази дейност в сътрудничество с други органи като ООН, Съвета на Европа, ОССЕ, Международния комитет на Червения кръст (МКЧК) и други имащи отношение международни организации;

7. припомня, че пасивната позиция на ЕС по време на войната от 2020 г. и непосредствено след нея даде възможност на други регионални участници като Русия, Иран и Турция да продължат да упражняват своето влияние в региона; припомня, че по-активна европейска превантивна дипломация можеше да предотврати това развитие на събитията;
8. подчертава, че след пълномощабното руско нашествие в Украйна през февруари 2022 г. контекстът в Кавказкия регион се променя, тъй като са накърнени надеждността и капацитетът на Русия като медиатор и честен посредник; подчертава, че Русия играе нечестна и вредна роля в региона и няма интерес да намери мирно решение на конфликта за Нагорни Карабах, тъй като неговото удължаване дава на Москва важен инструмент за влияние както върху Армения, така и върху Азербайджан; поради това предупреждава срещу всякакви стратегически споразумения с Русия, която следва да бъде третирана като международен парий след нахлуването в Украйна;
9. осъжда експанзионистичната и дестабилизираща роля на Турция в Южен Кавказ, включително чрез изпращането на сирийски наемници, които да се борят на страната на Азербайджан срещу Армения по време на Втората война в Нагорни Карабах през 2020 г.; счита, че за да може Турция да играе конструктивна роля в региона, тя следва да преразгледа безусловната си подкрепа за Азербайджан и да предприеме конкретни стъпки за нормализиране на отношенията с Армения;
10. поради това решително подкрепя инициативата на председателя Шарл Мишел да свика и да посредничи за двустранни срещи на лидерите на Армения и Азербайджан, и насърчава работата на място на специалния представител на ЕС за Южен Кавказ и за кризата в Грузия;
11. призовава ЗП/ВП и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) да увеличат усилията си за съживяване и ефективен принос за мирното разрешаване на този конфликт, включително чрез подкрепа за мерки за стабилизиране, възстановяване след конфликти, реконструкция и изграждане на доверие;
12. настоятелно призовава правителствата на двете държави да се ангажират изцяло с изготвянето на всеобхватен и взаимно приемлив мирен договор, който следва да намери решение за правата и сигурността на цялото население в Нагорни Карабах, завръщането на вътрешно разселените лица и бежанците и защитата на културното, религиозното и историческото наследство; във връзка с това приветства заседанията на министрите на външните работи на двете държави на 30 септември 2022 г. в Женева и на 8 ноември 2022 г. във Вашингтон; подчертава, че следва да се намери жизнеспособно правно решение относно правата и сигурността на населението на Нагорни Карабах, за да се гарантира трайното

уреждане на конфликта;

13. призовава Азербайджан да гарантира безопасността и зачитането на правата на всички малцинства в региона на Нагорни Карабах, тъй като това е съществена предпоставка за създаването на условия, благоприятни за следвоенното възстановяване и за истинско помирение;
14. приветства създаването на комисии за определяне на границата между Азербайджан и Армения и отбелязва напредъка в процеса на определяне на границата; подчертава, че е важно да се провеждат по-редовно заседания на граничните комисии, за да се разгледат всички въпроси, свързани с границите, да се подобри положението със сигурността и да се постигне напредък в определянето на границите; призовава ЕС да способства на международно равнище за процеса на определяне на границите, за да се гарантира надеждност, справедливост и устойчивост;
15. приветства работата на капацитета на ЕС за наблюдение в Армения, който приключи дейността си на 19 декември 2022 г.; приветства споразумението за разполагане на гражданска мисия на ЕС в Армения в рамките на общата политика за сигурност и отбрана по арменската страна на международната граница с Азербайджан, за да се допринесе за стабилността в граничните райони на Армения, да се изгради доверие, да се насърчи укрепването на доверието, да се засили устойчивостта и да се установи диалог между двете страни, от които единствено зависи мирният процес; приветства готовността на Армения да улесни мисията на своята територия и призовава Азербайджан да позволи присъствието на наблюдатели на ЕС от неговата страна на границата;
16. приветства хуманитарната помощ, предоставена от ЕС за засегнатото от конфликта население в Нагорни Карабах и околностите, и водещата роля на ЕС при предоставянето на помощ за хуманитарно разминироване в районите, засегнати от конфликта; призовава Комисията да осигури допълнително финансиране и помощ за усилията за разминироване, включително оборудване, обучение и образование относно рисковете; призовава за допълнително сътрудничество в областта на разминироването с експерти от държавите членки и неправителствени организации (НПО); призовава Армения да предостави точни карти на противопехотните мини в освободените от окупация региони на Азербайджан;
17. призовава Комисията да увеличи помощта от ЕС за нуждаещите се, включително в Нагорни Карабах, да улесни прилагането на по-амбициозни мерки за изграждане на доверие, да насърчава междурелигиозния и междуетнически диалог, да защитава правата на малцинствата и да засили междуличностните контакти между гражданите от двете страни на границата, за да се поставят основите за устойчиво и мирно съвместно съществуване; призовава за намиране на взаимно приемливи решения за безопасното завръщане на разселеното население;
18. призовава за предоставяне на достъп на международни хуманитарни организации, особено на ООН, до Нагорни Карабах и припомня, че понастоящем само Международния комитет на Червения кръст има достъп до региона, което не е достатъчно, за да бъде възможна точна оценка на условията и потребностите на

живеещото там население;

19. продължава да бъде загрижен относно съдбата на арменските затворници, както военни, така и цивилни лица, които са били задържани от Азербайджан по време на конфликта и след него и все още не са пуснати на свобода, и приветства освобождаването на някои от тях; припомня, че както Армения, така и Азербайджан са страни по Женевската конвенция (III) относно третирането на военнопленниците, съгласно която военнопленниците трябва винаги да бъдат третирани по хуманен начин и трябва да бъдат безусловно освобождавани и репатрирани незабавно след прекратяването на активните военни действия; призовава всички страни да изяснят съдбата и местонахождението на изчезналите лица и да се отнесат с уважение към тленните останки; призовава за незабавно и безусловно освобождаване на всички лица, които все още са задържани, включително пленените по време на неотдавнашните военни сблъсъци, и за тяхното третиране в съответствие с международното хуманитарно право;
20. изразява ужас от кадрите от видеозапис, показващи изтезаването, осакатяването и убийството на арменска военнослужеща и на невъоръжени арменски военнопленници от азербайджанските въоръжени сили и осъжда публичното му разпространяване; призовава за пълно и безпристрастно разследване на видеоматериалите, за да се идентифицират отговорните и те да бъдат подведени под отговорност за своите деяния; осъжда всички случаи на изтезания и насилствени изчезвания, включително когато са извършени по време на въоръжен конфликт, както и малтретирането и оскверняването на тленните останки; подчертава, че тези актове са в нарушение на Женевските конвенции, ратифицирани от Азербайджан, и могат да представляват военни престъпления;
21. изразява съжаление във връзка с отварянето на т.нар. „Парк на военните трофеи“ в Баку, открит на 12 април 2021 г., тъй като той подкопава изграждането на взаимно доверие между Армения и Азербайджан; отчита решението за премахване на дехуманизиращите восъчни фигури и каските от „Парка на военните трофеи“ след международния протест и делото, заведено от Армения пред Международния съд;
22. настоява, че и двете държави имат международни задължения да провеждат независими, бързи, публични и ефективни разследвания и да преследват по съдебен ред всички достоверни твърдения за тежки нарушения на Женевските конвенции и други нарушения на международното право и военни престъпления, за да се гарантира, че е потърсена отговорност на съответните лица и правна защита за жертвите;
23. осъжда разрушаването на арменското и азербайджанското културно, религиозно и историческо наследство от началото на конфликта в Нагорни Карабах; изисква Азербайджан и Армения да се въздържат от по-нататъшно унищожаване и променяне на наследство и да гарантират, че гражданите не са възпрепятствани да упражняват правото си на свобода на религията или убежденията в това отношение; настоятелно призовава двете държави действително да се ангажират с опазването, защитата и насърчаването на това богато многообразие, независимо от неговия произход и без присвояване или неправилна категоризация; призовава

да се потърси отговорност за всички престъпления, свързани с унищожаването и променянето, както и за възстановяване на увредените обекти в съответствие със стандартите и указанията на ЮНЕСКО, както и за по-голямо участие на международната общност в опазването на културното, религиозното и историческото наследство в региона; призовава Армения и Азербайджан спешно да дадат разрешение за и да спомогнат мисия на ЮНЕСКО да посети и двете държави без предварителни условия;

24. подчертава във връзка с това задълженията на Азербайджан и Армения съгласно решението на Международния съд от 7 декември 2021 г. относно прилагането на спешни мерки, които изискват от Азербайджан да предотвратява и наказва актове на вандализъм и оскверняване, засягащи арменското културно наследство, включително, но не само, църкви и други места за богослужение, паметници, забележителности, гробища и артефакти; настоява Азербайджан и Армения да спазват изцяло Конвенцията на ЮНЕСКО от 1954 г. за защита на културните ценности в случай на въоръжен конфликт, обикновено наричана Хагската конвенция от 1954 г., която изисква от страните в даден конфликт да се въздържат от всякакви актове на враждебност, насочени срещу културни ценности;
25. насърчава засилването на двустранните контакти между политическите органи на Армения и Азербайджан, както и инициативите, поощряващи контактите между хората от двете държави, особено на равнището на гражданското общество, университетите, младежките организации и НПО; подчертава необходимостта от консултации и сътрудничество с гражданското общество и защитниците на правата на човека, по-специално по въпросите на разрешаването на конфликта, изграждането на мира, помирението и хуманитарната помощ, както и значението на устойчивото финансиране и свободата на тези организации да извършват работата си без ограничения; призовава съответно Комисията да подкрепи организациите на гражданското общество в Армения и Азербайджан, които действително допринасят за постигането на помирение;
26. подчертава особеното въздействие на конфликта върху жените и маргинализираните групи, включително увеличаването на домашното насилие след неотдавнашната война, както и изключването на жените от официалния мирен процес; призовава правителството на Азербайджан, както и международните посредници, да премахнат пречките пред участието на жените във всички области и систематично да включват жени експерти и жени защитници на правата на човека във всички консултации;
27. припомня, че Европейската политика за съседство подчертава необходимостта от укрепване на отношенията между съседните държави и от насърчаване на регионалното сътрудничество;

Права на човека и основни свободи

28. припомня, че споразумението за партньорство и сътрудничество ЕС – Азербайджан от 1996 г. се основава на зачитането на демокрацията, принципите на международното право и правата на човека и че те не се зачитат систематично в Азербайджан; подчертава, че външната дейност на ЕС, включително неговите

споразумения с държави, които не са членки на ЕС, следва да се основава на основните ценности на ЕС, по-специално зачитането на демокрацията, принципите на правовата държава и правата на човека; подчертава необходимостта от обвързване на по-нататъшното сътрудничество между ЕС и Азербайджан с ефективния и осезаем напредък на страната по отношение на спазването на международните стандарти и международните ангажименти, по-специално тези, свързани с демокрацията, правата на човека, принципите на правовата държава и основните свободи, особено свободата на изразяване и сдружаване, доброто управление, правата на малцинствата, свободата на медиите и равенството между половете;

29. отбелязва мултикултурния и мултирелигиозния облик на Азербайджан и поради това призовава азербайджанските органи да увеличат усилията си и да гарантират недискриминационно отношение към националните малцинства и активно да провеждат разследвания и да издават осъдителни присъди за мотивирани от омраза престъпления, основани на религиозни, свързани с пола или етнически подбуди; призовава азербайджанските органи да гарантират, че всички малцинствени групи получават образование на своите национални езици и имат равни възможности, подходящо представителство в политическия и културния живот и публични медии и администрация; призовава Азербайджан да защитава и насърчава материалното и нематериалното културно наследство, езиците и традициите на своите национални малцинства;
30. подчертава заключителните наблюдения по десетия до дванадесетия доклад относно Азербайджан на Комитета на ООН за премахване на расовата дискриминация от 30 август 2022 г., в които се изразява загриженост относно подбуждането към расова омраза и разпространението на расистки стереотипи срещу лица от арменски национален или етнически произход, включително в интернет и социалните медии, както и от публични фигури и правителствени служители, и липсата на подробна информация относно разследванията, наказателните преследвания, присъдите и санкциите за такива действия;
31. призовава правителството и органите на Азербайджан спешно да наложат спазване на основните свободи и правата на човека и да се въздържат от всяко необосновано прилагане на наказателното право с цел ограничаване на тези права и свободи; изразява дълбока загриженост, че нарушенията на основните права на човека в Азербайджан имат системен и широко разпространен модел и засягат правата на гражданите на свобода и сигурност;
32. изразява дълбоко съжаление във връзка с настоящото състояние на свободата на медиите в Азербайджан; изразява своята загриженост във връзка с новия закон за медиите, приет през декември 2021 г., който на практика забранява всички форми на независима журналистика и работата на азербайджанските журналисти в изгнание; подчертава фундаменталното значение на свободата на изразяване и свободата на медиите в демократичните общества; призовава Азербайджан да увеличи усилията си за създаване на независима и плуралистична медийна среда, в съответствие с препоръките, включени в становището на Венецианската комисия от 17 и 18 юни 2022 г.; настоятелно призовава Азербайджан да спре преследването на блогъри, редактори, журналисти и медийни организации, които

редовно са задържани или лишавани от свобода по различни обвинения, и да гарантира, че те разполагат с безопасна работна среда; призовава Азербайджан да освободи всички журналисти и блогъри, които понастоящем са задържани въз основа на изразените от тях мнения;

33. призовава правителството на Азербайджан да декриминализира клеветата и да изпълни препоръката на Комитета на министрите на Съвета на Европа относно защитата на журналистиката и безопасността на журналистите и другите медийни участници;
34. осъжда цензурата върху достъпа до информация в Азербайджан и призовава органите да подобрят достъпа до интернет и обхвата на комуникациите; призовава азербайджанските органи да приведат законодателството и практиката, засягащи свободата в интернет, в съответствие с европейските стандарти;
35. препоръчва на Европейската служба за външна дейност, Комисията и държавите членки да увеличат подкрепата си за гражданското общество и защитниците на правата на човека и да задълбочат сътрудничеството си с тях, по-специално във връзка с ограниченията, с които те се сблъскват в своята дейност; призовава правителството на Азербайджан да установи редовен и задълбочен политически диалог с гражданското общество с цел насърчаване на амбициозни и широко споделени реформи, насочени към повишаване на демократичността и независимостта на институциите, насърчаване на правата на човека и свободата на медиите и развитие на регулаторна среда, в която гражданското общество да може да функционира без неправомерна намеса;
36. решително осъжда преследването и репресиите, както на национално равнище, така и в чужбина, на политически активисти, журналисти, студенти, защитници на правата на човека и представители на организации на гражданското общество, включително на хората, които са арестувани, защото публично са призовали за мир по време на сблъсъците през септември 2022 г., чрез сплашване, арести, изтезания, задържания, клеветнически кампании, отвлечения, забрани за пътуване, без да се информират лицата, срещу които са издадени забраните, и съдебни дела; настоятелно призовава Азербайджан да прекрати тези практики и да освободи всички задържани понастоящем политически затворници и лица, лишени от свобода заради убежденията си; отбелязва със съжаление факта, че Азербайджан не е изпълнил изцяло решенията на Европейския съд по правата на човека; призовава Азербайджан да изпълни изцяло тези решения и да приключи работата по натрупаните неизпълнени решения; настоятелно призовава Азербайджан да продължи да предприема всички необходими мерки за предотвратяване на политически мотивираното произволно прилагане на своето законодателство; отново заявява своята позиция, че освобождаването на всички политически затворници е задължително условие за ново споразумение за партньорство между ЕС и Азербайджан;
37. призовава Съвета, в рамките на глобалния режим на ЕС за санкции за нарушения на правата на човека, да проучи възможността за целенасочени индивидуални санкции срещу азербайджански длъжностни лица, които са извършили тежки нарушения на правата на човека, например служители на правоприлагащите

органи, особено като се има предвид широко разпространеното полицейско насилие срещу политически активисти, защитници на правата на човека и журналисти;

38. призовава делегацията на ЕС и представителствата на държавите членки в Азербайджан да увеличат подкрепата си за работата на защитниците на правата на човека и, когато е целесъобразно, да улеснят издаването на спешни визи и да предоставят временно убежище в държавите – членки на ЕС; настоятелно призовава Азербайджан да ратифицира Международната конвенция на ООН за защита на всички лица от насилствено изчезване;
39. решително осъжда сплашването, смъртните заплахи и опитите за убийство на опоненти на правителството на Азербайджан, включително в европейски държави, и срещу азербайджански граждани, на които е предоставено политическо убежище от държави членки, като Мохамед Мирзали във Франция; подчертава, че за държавите членки предотвратяването на всякакви ответни действия с цел отмъщение на тяхна територия е въпрос на демокрация, права на човека, сигурност и суверенитет; настоява, че Европол следва да следи отблизо този въпрос;
40. настоява, че Азербайджан трябва да гарантира правото на мирни събрания, и призовава Азербайджан да престане да възпрепятства провеждането на шествия по повод на Международния ден на жената;
41. подчертава значението на равенството между половете и представителството на жените на всички равнища на социалния и политическия живот; призовава правителството на Азербайджан да ратифицира Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие, да приеме националния план за действие във връзка с Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността, да приложи стратегията за равенство между половете за периода 2022 – 2025 г. на Програмата на ООН за развитие и да приеме и приложи политики за борба с домашното насилие и насилието, основано на пола; твърдо настоява азербайджанските органи да провеждат бързо, безпристрастно и ефективно разследване на всеки съобщен случай на насилие, дискриминация и тормоз над жени и да се борят с безнаказаността; призовава азербайджанските органи да прекратят системния тормоз над жени защитници на правата на човека, жени журналисти и други медийни участници жени и да преустановят специфичните за пола кампании за дискредитиране, задържане и произволни и незаконни нарушения на неприкосновеността на личния живот, кореспонденцията и други лични комуникации;
42. припомня, че позицията на Парламента е ясна относно недискриминацията по отношение на ЛГБТИК лицата, тяхната защита срещу дискриминация в законодателството и практиката, както и относно наказателното преследване на всички актове на злоупотреба, реч на омразата и физическо насилие, извършени срещу тях; поради това настоятелно призовава азербайджанските органи да приемат антидискриминационно законодателство, като добавят сексуалната ориентация, половото самоопределяне и половите характеристики като забранени

основания за дискриминация; настоятелно призовава Азербайджан да започне граждански, административни и/или наказателни производства за защита на хората от реч на омразата и престъпления от омраза; призовава азербайджанските органи да реформират наказателното законодателство, като добавят гореспоменатите основания като утежняващи обстоятелства, и да се борят с насилието срещу ЛГБТИК лицата; повтаря призива на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа към органите на Азербайджан да разследват случаите на неправомерно задържане на ЛГБТИК лица и да предотвратяват и да се борят с полицейското насилие срещу тези лица;

43. осъжда дезинформацията, идваща от Азербайджан и насочена срещу Запада, по-специално като следствие на руската агресивна война срещу Украйна; отбелязва, че посланията, използвани срещу Запада, са копирани от руската пропаганда, включително атаките срещу правата на ЛГБТИК лицата или предполагаемите заплахи за традиционните ценности;
44. изразява дълбоко съжаление, че Азербайджан не е приложил изцяло Рамковата конвенция на Съвета на Европа за защита на националните малцинства, ратифицирана от Азербайджан, което представлява нарушение на ангажимента му да защитава правата на етническите малцинства като лезгини, талиши, арменци и кюрди;
45. призовава Азербайджан да премахне настоящите ограничения, да намали административната тежест за НПО и да промени ограничаващото законодателство по отношение на регистрацията, функционирането и финансирането на НПО; призовава Азербайджан също така да премахне съществуващите ограничения върху религиозните общности, особено що се отнася до тяхната регистрация и финансиране; призовава Азербайджан да премахне настоящите законодателни ограничения за институциите донори и международните организации, които подкрепят работата на гражданското общество; призовава Комисията да ускори усилията си в Азербайджан за премахване на ограниченията върху дейностите на гражданското общество, за насърчаване на приемането на нови закони и за осигуряване на по-широко участие на независими НПО във финансирани от ЕС проекти и в мониторинга на изпълнението на Споразумението за партньорство и сътрудничество;
46. изразява дълбока загриженост, че проектът на закон за политическите партии може допълнително да ограничи свободата на сдружаване на азербайджанците, като затрудни регистрацията на политически партии; настоятелно призовава Азербайджан да реформира своята изборна законодателна рамка, за да я приведе в съответствие с международните стандарти и задължения, да гарантира конституционно защитени права и свободи, както и да предприеме действия във връзка с неизпълнените препоръки на Бюрото за демократични институции и права на човека и Венецианската комисия; призовава за провеждане на избори в съответствие с международните стандарти и при зачитане на ангажиментите на Азербайджан като държава, участваща в ОССЕ;

Добро управление, правосъдие, принципи на правовата държава и борба с корупцията

47. изразява загриженост относно продължаващата липса на независимост, безпристрастност и ефективност на съдебната система, както и на прозрачност на нейните решения, и относно системните процесуални недостатъци; настоятелно призовава Азербайджан да реформира съдебната система и системата на прокуратурата, за да гарантира пълната независимост на съдебната власт, включително на Съдебния съвет, който трябва да бъде свободен от намеса от страна на правоприлагащите органи, за да се повиши доверието на хората в съдебната система; освен това настоятелно призовава Азербайджан да спре да ограничава достъпа до адвокатската колегия на адвокати, ангажирани с дела, свързани с правата на човека, и да спре използването на дисциплинарни производства като средство за оказване на натиск върху тези адвокати; настоятелно призовава органите да приведат Кодекса за поведение в съответствие с международните стандарти за свобода на изразяване; призовава Азербайджан да гарантира и прилага правото на правни услуги, предоставяни от независими адвокати; отбелязва предприетите мерки за укрепване на независимостта на съдебната власт в съответствие с президентския указ от 3 април 2019 г., озаглавен „Относно задълбочаването на реформите в съдебната система“, включително законодателни и административни действия, прилагани, за да се гарантира независимостта на съдебната власт и съдиите; насърчава Азербайджан да продължи усилията си за изпълнение на съответните препоръки на Групата държави срещу корупцията във връзка с укрепването на независимостта на съдебната власт;
48. изразява съжаление относно ограничения напредък, постигнат от Азербайджан в предотвратяването и борбата с корупцията; отбелязва приемането на всеобхватния Национален план за действие за засилване на борбата с корупцията, насочен към консолидиране и укрепване на усилията на органите за борба с корупцията; призовава Азербайджан да вземе мерки срещу липсата на ефективна система за разкриване на имущественото състояние за членовете на парламента, съдиите и прокурорите, за да се засили ролята на съдебната власт в рамките на Съдебния съвет и да се премахне неправомерното влияние на правителството върху прокуратурата; изразява съжаление, че Азербайджан не разполага с прозрачна система за публични финанси, включително за обществени поръчки и тържни процедури;
49. осъжда дейностите на високопоставени лица в Азербайджан, насочени към създаване на връзки в няколко международни организации, като целта е смекчаване на международната критика срещу режима, по-специално в областта на правата на човека, както се вижда от случая с някои настоящи и бивши членове на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа, които „са участвали в дейности с корупционен характер“ в полза на Азербайджан;

Сигурност и геополитически предизвикателства

50. приветства официалната подкрепа на Азербайджан за независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна, както и хуманитарната помощ, предоставена на Украйна по време на продължаващата война; изразява обаче силна загриженост във връзка с Декларацията за съюзническо сътрудничество между Република Азербайджан и Руската федерация, подписана през февруари

2022 г. в Москва; отбелязва освен това липсата на подкрепа, демонстрирана от Азербайджан за резолюциите, гласувани в Общото събрание на ООН относно агресивната война на Русия срещу Украйна, и настоятелно призовава Азербайджан да гарантира, че санкциите срещу Русия не се заобикалят;

51. изразява загриженост относно дестабилизиращите и терористичните действия в Южен Кавказ; решително осъжда всички терористични актове; приветства сътрудничеството в областта на сигурността между ЕС, неговите държави членки и Азербайджан и напълно подкрепя по-нататъшното задълбочаване на сътрудничеството за борба с тероризма; по-специално призовава за по-тясно сътрудничество в областта на борбата с тероризма и борбата с радикализацията и ислямисткия екстремизъм;
52. осъжда незаконното и изключително широко разпространено използване на софтуера за наблюдение Pegasus на групата NSO и репресивната киберсигурност, използвана от Азербайджан срещу журналисти, блогъри, защитници на правата на човека, адвокати и политици, и призовава азербайджанските органи да се въздържат от използването им; освен това отново настоятелно призовава Комисията да изготви списък на незаконен софтуер за наблюдение и непрекъснато да актуализира този списък; призовава ЕС и държавите членки да използват списъка, за да гарантират пълна надлежна проверка на правата на човека и подходяща проверка на износа на европейски технологии за наблюдение и техническа помощ и на вноса в държавите членки, които представляват очевиден риск за принципите на правовата държава; отново призовава за създаването на гражданска лаборатория на ЕС, която да включва журналисти, експерти в областта на правата на човека и специалисти по обратно инженерство на зловреден софтуер, която да работи за откриване и разкриване на незаконното използване на софтуер за целите на незаконно наблюдение;
53. припомня важната координационна роля на Азербайджан в многостранните организации във връзка с борбата срещу пандемията от Covid-19;
54. решително осъжда военните учения, проведени от Иран по границата между Азербайджан и Иран и базирани на агресивни сценарии; призовава Ислямска република Иран да прекрати всякакви провокации и да зачита териториалната цялост и суверенитета на Азербайджан;

Енергетика, търговия, околна среда, икономическо сътрудничество и свързаност

55. отчита завършването на Южния газов коридор между Азербайджан и Европа и първото изпращане на газ през декември 2020 г.; признава стратегическата роля на Азербайджан като доставчик на енергия от изкопаеми горива за ЕС и приветства неговата готовност да допринесе в още по-голяма степен за целите на ЕС по отношение на сигурността и диверсификацията на енергийните доставки и неутралността по отношение на климата, както са залегнали в Европейския зелен пакт; изразява съжаление, че амбицията на Азербайджан да бъде стратегически енергиен партньор не съответства на неговите усилия за демократични реформи и зачитане на основните свободи и правата на човека; призовава Комисията да подкрепя чуждестранните инвестиции от международни партньори, насочени към

увеличаване на свързаността между ЕС и Азербайджан; отправя искане към Комисията да гарантира, че вносът на газ от държави, които не са членки на ЕС, не представлява прикриване на руски газ с цел избягване на европейските санкции; призовава Азербайджан да проведе реформи в съответствие с международните ангажименти на страната;

56. отбелязва новия Меморандум за разбирателство между ЕС и Азербайджан за стратегическо партньорство в областта на енергетиката, подписан от президента Алиев и председателя на Комисията Фон дер Лайен в Баку на 18 юли 2022 г., който полага основите за бъдещо сътрудничество в областта на екологичната енергия и включва ангажимент за удвояване на капацитета на Южния газов коридор за доставка на най-малко 20 милиарда кубични метра газ годишно за ЕС до 2027 г.; изразява съжаление обаче, че меморандумът е съсредоточен единствено върху сътрудничеството в сферата на енергетиката и не е обвързан с никакви условия; приветства участието на Азербайджан в програмата EU4Energy и настоятелно призовава страната да постигне по-голям напредък в областта на енергийната ефективност;
57. подчертава потенциала на Азербайджан като производител и бъдещ износител на възобновяема енергия, по-специално на морска вятърна енергия и на чист водород, и призовава Комисията и държавите членки да засилят сътрудничеството между ЕС и Азербайджан в тази област в подкрепа на усилията на Азербайджан от доставчик на нефт и природен газ да се превърне в партньор на ЕС в областта на възобновяемата енергия; подчертава, че използването на изкопаеми горива само ще влоши настоящата извънредна ситуация в областта на климата, в която живеем; подчертава, че ЕС следва да инвестира във възобновяема енергия, за да изпълни своя ангажимент в областта на климата; призовава азербайджанските органи да предприемат сериозни стъпки за ускоряване на развитието на възобновяемите енергийни източници и за повишаване на енергийната ефективност;
58. призовава Азербайджан да засили още повече ангажимента си в борбата срещу изменението на климата и опазването на околната среда; насърчава Азербайджан да си постави по-амбициозни цели за намаляване на емисиите в рамките на своя национално определен принос и да поеме сериозен ангажимент за намаляване на емисиите;
59. отбелязва постигнатия напредък в преговорите за ново двустранно всеобхватно споразумение между ЕС и Азербайджан и призовава преговарящите страни в новото споразумение да разгледат възможността за засилено сътрудничество извън енергийния сектор; настоява, че трябва да се даде предимство на правата на човека, принципите на правовата държава, демокрацията и доброто управление; насърчава засилено междупарламентарно сътрудничество между ЕС и Азербайджан с широкообхватен дневен ред, съдържащ въпроси от взаимен интерес; подчертава, че доброто управление и спазването на международното право и стандарти са от първостепенно значение за постигането на дълготраен мир със съседите на Азербайджан и в по-широкия регион;
60. приветства значителните търговски потоци между ЕС и Азербайджан и високото

равнище на инвестиции на ЕС в Азербайджан; подчертава, че Икономическият и инвестиционен план за Източното партньорство би могъл да мобилизира до 2 милиарда евро допълнителни инвестиции, насочени към изграждането на динамична и издръжлива икономика, което ще донесе осезаеми ползи за населението на Азербайджан и ще подкрепи екологичния и цифровия преход на страната; призовава ЕС да продължи да подкрепя регионалното развитие в Азербайджан, включително развитието на селските райони, селското стопанство и безопасността на храните, и приветства водещите инициативи, насочени към подкрепа на икономическата устойчивост и издръжливост в Азербайджан; отбелязва потенциала за бъдещо сътрудничество с европейски дружества и инвеститори в контекста на проекти за възстановяване и реконструкция в Азербайджан;

61. изразява съжаление, че Азербайджан е постигнал минимален напредък в усилията за премахване на най-тежките форми на детски труд, сексуална експлоатация и принудителна просия;
62. отбелязва, че деблокирането на регионалните транспортни и комуникационни връзки ще предостави значителна възможност за социално-икономическо развитие в Южен Кавказ; подчертава, че това следва да се извършва при пълно зачитане на суверенитета на всички държави и въз основа на принципа на реципрочност; подчертава, че като част от тристранната декларация от ноември 2020 г. за прекратяване на огъня, Армения и Азербайджан се съгласиха да деблокират връзките между западните региони на Република Азербайджан и Нахичеванската автономна република и да осигурят връзки между Армения и Нагорни Карабах;
63. приветства инициативата за създаване на нова регионална платформа между Азербайджан, Грузия и Армения и призовава ЕС да подкрепи регионалното сътрудничество с цел насърчаване на мира, сигурността и просперитета в региона;
64. отчита стратегическото географско положение на Азербайджан като потенциален портал между Европа и Централна Азия и отвъд този регион, в рамките на т.нар. „среден коридор“, който обаче ще изисква инвестиции и финансиране от страна на ЕС, за да започне да функционира пълноценно; подчертава, че „средният коридор“ може да има важно значение за търсенето на алтернативи на търговските маршрути през Русия;
65. поради това настоятелно призовава ЕС да подкрепи Азербайджан и съседните му държави в усилията им за създаване на транскаспийски и транскавказки връзки и да поддържа тесни контакти с Азербайджан и държавите от Централна Азия с оглед на разработването на проекти за свързаност между Европа, Южен Кавказ и Централна Азия; призовава за решителен напредък в проучванията за изграждане на транскаспийския газопровод, което би допринесло за сигурността на енергийните доставки и диверсификацията на доставчиците, източниците и маршрутите към Европейския съюз, като се избягва транзитно преминаване през руска територия; призовава Комисията да засили двустранния обмен в рамките на диалога на високо равнище по въпросите на транспорта;

66. призовава правителството на Азербайджан да използва по-добре програмите и проектите, налични в рамката на Източното партньорство, по-специално тези, които насърчават контактите между хората от ЕС и Азербайджан, като например по-лесно пътуване и академичен обмен;

o

o o

67. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, както и на правителството на Азербайджан.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	9.2.2023
Резултат от окончателното гласуване	+: 50 -: 6 0: 4
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Michael Gahler, Kinga Gál, Raphaël Glucksmann, Sandra Kalniete, Dietmar Köster, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Matjaž Nemeč, Gheorghe-Vlad Nistor, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Harald Vilimsky, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Attila Ara-Kovács, Malik Azmani, Vladimír Bilčík, Dacian Cioloș, Rasa Juknevičienė, Andrey Kovatchev, Georgios Kyrtos, Erik Marquardt, Hannah Neumann, Juozas Olekas, Bert-Jan Ruissen
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	Theresa Bielowski, Eero Heinäluoma, Gilles Lebreton, Javier Moreno Sánchez, Janina Ochojska, Samira Rafaela

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

50	+
ECR	Bert-Jan Ruissen
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
RENEW	Petras Auštrevičius, Dacian Cioloș, Georgios Kyrtosos, Ilhan Kyuchyuk, Samira Rafaela
S&D	Attila Ara-Kovács, Theresa Bielowski, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Eero Heinäluoma, Dietmar Köster, Sven Mikser, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemeč, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Isabel Santos, Andreas Schieder, Nacho Sánchez Amor
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Vladimír Bilčík, Traian Băsescu, Michael Gahler, Rasa Juknevičienė, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, David Lega, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Janina Ochojska, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Verts/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütikofer, Erik Marquardt, Hannah Neumann, Jordi Solé, Thomas Waitz, Viola von Cramon-Taubadel

6	-
ID	Gilles Lebreton, Harald Vilimsky
NI	Kinga Gál
RENEW	Malik Azmani, Nathalie Loiseau, Salima Yenbou

4	0
ECR	Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Charlie Weimers
NI	Fabio Massimo Castaldo

Легенда на използваните на знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“